

Een oude Atalanta

Tijdens een excursie in de Krimpenerwaard op 19 september 1994 vonden we nog diverse halfwas Atalantarupsen. Omdat deze rupsen gezien de late tijd van het jaar waarschijnlijk geen overlevingskansen hadden, nam ik ongeveer 10 rupsen mee naar huis. Hoewel de meeste rupsen geparasiteerd bleken te zijn, gingen er toch drie verpoppen. Ik wilde proberen de vlinders te laten overwinteren. De kans dat dit zou lukken achtte ik minimaal.

Op respectievelijk 24, 25 en 30 oktober kwamen de vlinders uit. Ik zal ze respectievelijk no. 1, 2 en 3 noemen. No. 3 was misvormd omdat hij bij het ontpoppen naar beneden viel en geen plek vond om

ber, was hij dood. Ook no. 3, het misvormde dier, was inmiddels sterk afgetakeld en stierf op 22 december 1994.

No. 2 verkeerde echter in een perfecte conditie. Als de zon scheen ging hij uitgebreid zonnen en daarna van de peer drinken. Als de zon verdwenen was zocht hij zijn vaste plaats in de kooi op. Afwisselend van de peer etend en slapend leefde deze Atalanta maar door, maand-in, maand-uit. Eind april kreeg ik de indruk dat de vlinder wat minder vitaal was. Op 28 april was hij dood. Zijn leven-als-vlinder had ruim 6 maanden geduurd (185 dagen).

De oude Atalanta's die hier in de maanden mei en juni worden gezien zouden dus best dieren kunnen zijn die in de herfst zijn weggetrokken en in het voorjaar weer terugvlogen.

J.J.W. Polder, Krimpen aan den IJssel

Vlinderwolken op biologische bedrijven

Bij elke stap fladderen tientallen Dagpauwogen op. In een mooie bergweide in de Pyreneeën? Welnee, in het vlakke Flevolandse landbouwgebied. Als onderzoeker in het project 'Innovatie Ecologische Akkerbouw' bezoek ik regelmatig biologische bedrijven. Maar zo'n vlinderparadijs had ik er nog niet eerder gezien.

ook de rest van het jaar voedsel en dekking te bieden. Langs de slootkanten zijn wilde bloemen gezaaid die in het Flevolandse landbouwgebied schaars zijn, en er zijn bufferstroken langs de sloten aangelegd. In deze stroken groeit gras met luzerne en klaver. Daarvan profiteren vlinders volop: niet eens zo heel veel Dagpauwogen, maar wel tientallen Distelvlinders en Kleine koolwitjes en enkele Grote koolwitjes en Citroenvlinders. En als toegift ... een Gele luzernevlinder! Deze soort werd diezelfde dag op nog twee biologische bedrijven in Flevoland gezien. Bovendien werd er ook nog een Koninginnepage waargenomen. Die had feilloos zijn stek gevonden in een kruidenstrook langs een veld peen. Hopelijk profiteren in de komende jaren nog meer vlinders van de zich uitbreidende wilde bloemen.

Henk Kloen, Wageningen

Vleugeltjes

Het volgende bijzondere verschijnsel deed zich voor in de eerste week van augustus 1995. Onder de Vlinderstruik in de tuin van mijn vader lagen honderden vleugeltjes van de Dagpauwoog. Het vreemde hieraan was dat het alleen de bovenste vleugeltjes waren en voor 80% rechterbovenvleugels. Wie kan mij vertellen hoe dit kan? Eet de vogel die dit doet de andere vleugels op of moet ik in de tuin van de buren de andere vleugels zoeken? De struik staat namelijk tegen een schutting.

R. Agten, Kerkstraat 43, 7532 AP Glanerbrug.

Symposium Sint Pietersberg

Op 27 en 28 april organiseert De Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie (NJN) samen met haar zusterorganisatie uit België de Jeugdbond voor Natuurstudie en Milieubescherming (JNM) een symposium over de Sint Pietersberg. De zaterdag, 27 april, wanneer het werkelijke symposium wordt gehouden, zal er ongeveer als volgt uit gaan zien:

's Ochtends worden er lezingen over de flora gegeven. Zo komt er iemand over verschillende rozen van de Sint Pietersberg spreken en iemand over de orchideeën. 's Middags worden er lezingen gehouden over de fauna (insekten en zoogdieren) van de berg. Als afsluiting zal er een discussie worden gehouden over het beheer van de Sint Pietersberg met als doel een beter onderling beleid te voeren. We willen tenslotte allemaal een mooie berg!

Zondag zullen er excursies zijn rondom de Sint Pietersberg onder leiding van vakmensen.

Atalanta op Koninginnekruid, foto: Frits van Daalen

z'n vleugels te strekken. Ik zette de vlinders in een kooitje met aan twee kanten horreagaas en zette het voor het raam in een onverwarmde maar vorstvrije kamer op het zuid-oosten. Als voedsel kregen ze suikerwater (10% oplossing) en peer. Al snel bleek dat ze aan peer de voorkeur gaven.

Lange tijd leek alles goed te gaan. Begin december gedroeg no.1 zich echter als een stervend dier. Hij liep vreemd rond met uitgestoken tong. Na het kooitje te hebben beneveld leek hij zich te herstellen maar een week later, op 12 decem-

Biologische bedrijven gebruiken geen bestrijdingsmiddelen. Dat is mogelijk omdat ze onder andere een ruime vruchtwisseling toepassen. Op het bedrijf zie je daardoor een grotere variatie aan gewassen. Zo verbouwt maatschap Salomons naast aardappelen en granen ook kruiden. De oregano kwam in augustus in bloei, juist toen de Dagpauwogen massaal uitkwamen. Op het veld van 1,5 hectare vlogen er enkele duizenden rond! Het bedrijf spant zich, in het kader van bovengenoemd Innovatieproject, bovendien in om vlinders en andere insecten

De bezoekers kunnen blijven slapen van zaterdagavond tot zondagochtend.

Voor het hele weekend is er vervoer, van het station Maastricht naar het symposium, naar de slaappleatsen en weer terug en naar de excursie-gebieden. Voor bezoekers en lezinghouders is een speciaal onderkomen in Maastricht. De jeugdbonders slapen in Tongeren.

De kosten zijn f35,- voor het hele weekend en als u alleen zaterdag voor het symposium wilt komen kost dit f 15,-.

Voor opgave en vragen kunt u terecht bij: Bastiaan Wakkie
Rode Kruislaan 1118-D
1111 XA Diemen
tel: 020-6005709.

Gezocht: de eerste

Boerenzwaluw

De Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie (NJN) is samen met zusterorganisaties in Europa begonnen met het kijken naar de trektijden en trekroutes van de Boerenzwaluw in Europa. Wilt u de eerste waarneming in een gebied doorgeven aan de NJN. Vermeld hierbij: de plaats waar u hem gezien hebt, de datum, het tijdstip van de dag, wat het

weer was (temperatuur, bewolking, wind), uw naam, adres en leeftijd.

Stuur deze gegevens naar: NJN, Boerenzwaluwproject, Noordereinde 60, 1243 JJ 's-Graveland.

Tentoonstellingen

Vlinders in de duinen

Tot oktober van dit jaar is de tentoonstelling over vlinders in de duinen te zien in het bezoekerscentrum Ecomare op Texel.

Veenweidetentoonstelling

De vlindertentoonstelling over het Utrechts-Hollandse Veenweidegebied staat van 3 februari tot 21 april in het Bosmuseum Amsterdam, Nieuwe Kalfjeslaan 4, Amstelveen.

Fototentoonstellingen

Op bladzijde 12 vindt u een artikel van Bob van Sen en Barbara Hellfritz over vlinderfotografie. Als u hun vlinderfoto's wilt zien kan dat. Van 16 tot 25 februari exposeren ze op de Westfriese flora in Bovenkarspel (voor openingstijden: 0228-511644) en van 21 maart tot 22 mei op de Keukenhof in Lisse (0252-465555).

in 't
kort

Natuurtelefoon

Vorig jaar december is de Natuurtelefoon van start gegaan. De Natuurtelefoon beantwoordt algemene vragen op het gebied van natuur en landschap, planten en dieren. Iedereen kan er met zijn vragen terecht. De Natuurtelefoon probeert zoveel mogelijk direct antwoord te geven op de gestelde vragen. Bij specialistische vragen wordt doorverwezen.

Het nummer van de Natuurtelefoon is: 06 - 320 240 30. Kosten f 0,75 per minuut.